

Tekstuitgave Omgevingswet 2019

Volledig geconsolideerde wettekst

Integrale teksteditie:
Omgevingswet (Stb. 2016, 156)

Inclusief:
Invoeringswet
Aanvullingswet bodem
Aanvullingswet geluid
Aanvullingswet grondeigendom
Aanvullingswet natuur

Deze bijlage bevat de teksten van de Omgevingswet (Stb. 2016, 156) met daarin de verwachte wijzigingen als gevolg van de [Invoeringswet Omgevingswet](#), de [Aanvullingswet bodem](#) en de [Aanvullingswet natuur](#), de [Aanvullingswet geluid](#) en de [Aanvullingswet grondeigendom](#). Alle wijzigingen zijn per wetsvoorstel in een eigen kleur weergegeven.

Redactie:
Mr.dr. J.H.G. van den Broek

Tekstuitgave Omgevingswet: Volledig geconsolideerde wettekst

Berghauser Pont Publishing

Postbus 14580

1001 LB Amsterdam

www.berghauserpont.nl

Omslagontwerp: Rosanna Zito, Zedline.

4^e druk, april 2019

ISBN: 9789492952158

NUR: 823

© 2019 Berghauser Pont Publishing

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg besteed is, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen enkele aansprakelijkheid voor eventuele (druk) fouten en onvolledigheden, noch voor gevolgen hiervan.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photo print, microfilm or any other means, without the publishers prior written permission.

Voorwoord

In 2021 moet de Omgevingswet in werking treden. Op 22 maart 2016 is deze wet aangenomen door de Eerste Kamer (Stb. 2016, 156). Deze tekstuitgave bevat de **Staatsbladversie**, aangevuld met daarin – elk in een eigen kleur - de wijzigingen, die worden voorgesteld in de wetsvoorstellen van de **Invoeringswet Omgevingswet**¹, de **Aanvullingswet bodem**², de **Aanvullingswet natuur**³, de **Aanvullingswet geluid**⁴ en de **Aanvullingswet grondeigendom**.⁵ Deze tekstuitgave geeft aan hoe de Omgevingswet eruit zou zien als de vijf wetsvoorstellen door het parlement zouden worden aangenomen. Dat betekent veel gebruiksgemak voor wie zich wil of moet voorbereiden op de Omgevingswet. Daarbij moet de gebruiker nog enige onzekerheid voor lief nemen totdat de parlementaire behandeling is afgerond.

De Omgevingswet vervangt 26 wetten geheel of gedeeltelijk. Het betreft de Belemmeringenwet Privaatrecht, de Crisis- en herstelwet, de Interimwet stad-en-milieubenadering, de Onteigeningswet, de Ontgrondingenwet, de Planwet verkeer en vervoer, de Spoedwet wegverbreding, de Tracéwet, de Waterstaatswet 1900, de Waterwet (Wtw), de Wegenwet, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de Wet ammoniak en veehouderij (Wav), de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Wet bodembescherming (Wbb), de Wet geluidhinder (Wgh), de Wet geurhinder en veehouderij, de Wet herverdeling wegenbeheer, de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden, de Wet inrichting landelijk gebied, de Wet inzake de luchtverontreiniging, de Wet natuurbescherming (Wnb), de Wet milieubeheer (Wm), de Wet ruimtelijke ordening (Wro), de Wet voorkeursrecht gemeenten en de Wrakkenwet, delen van de Monumentenwet 1988 en de Woningwet, en bepalingen uit wetgeving

1 Kamerstukken I 2018/19 34 986, A.

2 Kamerstukken I 2018/19 34 864, A.

3 Kamerstukken II 2017/18 34 985, nrs. 1-3.

4 Kamerstukken II 2018/19 35 054, nrs. 1-3.

5 Kamerstukken II 2018/19 35 133, nrs. 1-3.

voor energie, mijnbouw, luchtvaart en spoorwegen die een rol spelen bij besluiten over ontwikkeling van de fysieke leefomgeving.

De Staatsbladversie zal nog aanzienlijk worden gewijzigd als gevolg van de Invoeringswet Omgevingswet (IwOw). Deze wet bevat niet alleen het overgangsrecht en wijzigingen van onder meer de 26 genoemde wetten, maar vult de Omgevingswet met enige essentiële onderdelen aan, zoals nadeelcompensatie, de omgevingsplanactiviteit en de voorbeschermingsregels.

Verder heeft de regering ervoor gekozen om de Omgevingswet niet te vertragen door daarin tegelijk een aantal lopende wetgevingstrajecten mee te nemen of beleidstrajecten die in 2013 nog niet ver genoeg waren om de resultaten mee te nemen in het wetsvoorstel voor de Omgevingswet. Als gevolg daarvan zijn regels over bodem, geluid, grondeigendom en natuur niet direct opgenomen in de Omgevingswet, maar worden die ingebouwd door middel van de hiervoor al genoemde aanvullingswetten:

- de **Aanvullingswet bodem Omgevingswet** (AwbOw). Het uitgangspunt van het Nederlandse bodembeleid is en blijft het bereiken van een goede bodemkwaliteit door het voorkomen van nieuwe verontreinigingen en het opruimen van bestaande verontreinigingen. De Aanvullingswet bodem voert enige vernieuwingen door ten opzichte van de momenteel geldende Wet bodembescherming. Die wet vervalst;
- de **Aanvullingswet geluid Omgevingswet** (AwgOw). Om geluid te reguleren, zijn regels gesteld aan de belangrijkste geluidbronnen (wegen, spoor en industrieterreinen) in verhouding tot geluidgevoelige gebouwen zoals woningen, scholen, kinderdagverblijven en medische instellingen. Dit is in de jaren '70 van de vorige eeuw vastgelegd in de Wet geluidhinder. Omdat deze wet steeds uitgebreider en complexer is geworden, is er de afgelopen jaren gewerkt aan de vereenvoudiging en modernisering van de geluidregels. Grote stap hierin was de invoering van de geluidproductieplafonds voor rijksinfrastructuur. Deze systematiek wordt in de Aanvullingswet geluid verbreed naar provinciale wegen en industrieterreinen. In het aan het parlement voor te leggen wetsvoorstel Aanvullingswet geluid zullen enkele (beleidsneutrale) verbeterpunten doorgevoerd worden die uit de

praktijk met geluidproductieplafonds voor rijksinfrastructuur naar voren zijn gekomen;

- de **Aanvullingswet grondeigendom Omgevingswet** (AwgrOw) is bedoeld om het instrumentarium voor grondbeleid beter toe te snijden op de sterk uiteenlopende maatschappelijke opgaven in de fysieke leefomgeving. Daarbij is het aan gemeenten en provincies zelf om te bepalen hoe zij hun grondbeleid vormgeven en of zij een faciliterend of een actief grondbeleid of combinaties daarvan willen voeren. In deze aanvullingswet worden de instrumenten onteigening, voorkeursrecht, herverkaveling en kavelruil in landelijk gebied samengebracht, vereenvoudigd, toegankelijk gemaakt en geharmoniseerd. Aan deze instrumenten wordt vrijwillige stedelijke herverkaveling als nieuw instrument toegevoegd. Verder wordt in deze aanvullingswet ook een aantal wijzigingen in de regeling van het kostenverhaal opgenomen om dit te vereenvoudigen, te verbeteren en flexibeler te maken;
- de **Aanvullingswet natuur Omgevingswet** (AwnOw). De Omgevingswet gaat uit van een samenhangende aanpak die ervoor zorgt dat alle relevante belangen worden meegenomen. Natuur is daarbij een belangrijk thema. Op 1 januari 2017 is een nieuwe Wet natuurbescherming in werking getreden. Die wet bundelt de tot die datum geldende Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. Het wettelijke stelsel is ten opzichte van de vroegere natuurwetgeving sterk gemoderniseerd en vereenvoudigd, waarbij de Europese en internationale verplichtingen centraal zijn gesteld en bevoegdheden, verantwoordelijkheden en taken in hoofdzaak bij provincies zijn belegd. Dit laatste in overeenstemming met de afspraken in het Bestuursakkoord natuur en het Natuurpact. De uitgangspunten, begrippen en systematiek van de Wet natuurbescherming zijn al afgestemd op die van de Omgevingswet. Voor de vergunning- en ontheffingverlening kan worden aangehaakt bij de omgevingsvergunning. De Aanvullingswet natuur ziet op de invoering van de Wet natuurbescherming in de Omgevingswet met een toereikende wettelijke basis voor nadere uitvoeringsreggeving bij algemene maatregel van bestuur.

Aangezien de invoeringswet en de aanvullingswetten nog niet op elkaar zijn afgestemd, kan het voorkomen dat nieuw in te voegen artikelen of

onderdelen hetzelfde nummer krijgen. Op dit moment valt de volgorde van totstandkoming van de verschillende wetsvoorstellen nog niet te bepalen. In een latere fase zullen de wetsvoorstellen wetstechnisch op elkaar worden afgestemd. Ook zullen daarin samenloopbepalingen worden opgenomen om ervoor te zorgen dat de wijzigingen op een correcte manier in de Omgevingswet worden opgenomen.

De Omgevingswet moet in werking treden in 2021, samen met de invoeringswet en de vier aanvullingswetten. Op hetzelfde moment zullen ook de vier uitvoeringsbesluiten in werking treden. De vier AMvB's onder de Omgevingswet zijn in het Staatsblad gepubliceerd:

- het Omgevingsbesluit (Ob). Dit besluit bevat de algemene en procedurele bepalingen voor de uitwerking van de instrumenten van de wet die voor een ieder van belang zijn, zowel voor overheden als voor bedrijven en burgers (Stb. 2018, 290);
- het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Dit besluit richt zich tot bestuursorganen en bevat de inhoudelijke normen voor de bestuurlijke taakuitoefening en besluitvorming (Stb. 2018, 292);
- het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Dit besluit stelt rechtstreeks werkende rijksregels over activiteiten in de fysieke leefomgeving aan burgers, bedrijven en overheden in de rol van initiatiefnemer. Het gaat daarbij vooral om milieubelastende activiteiten en wateractiviteiten (Stb. 2018, 293);
- het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Dit besluit stelt algemene, rechtstreeks werkende regels aan activiteiten met betrekking tot bouwwerken, zoals bouwen en slopen. Dit besluit is gericht op een ieder die deze activiteiten uitvoert, in de praktijk vooral burgers en bedrijven (Stb. 2018, 291).

Elk van deze AMvB's zal nog worden gewijzigd als gevolg van een invoeringsbesluit en diverse aanvullingsbesluiten.⁶

Zodra de wetten en de AMvB's definitief in het Staatsblad staan, volgt een actualisatie van deze Tekstuitgave.

6 Zie hiervoor www.internetconsultatie.nl.

De auteur houdt zich aanbevolen voor opmerkingen.

's-Hertogenbosch, april 2019.

Jan van den Broek

Verantwoording

De volgende werkwijze is gevolgd.

Uitgangspunt voor deze Tekstuitgave is de door de Eerste Kamer op 22 maart 2016 aangenomen **Omgevingswet** (Stb. 2016, 156).

Aan die Staatsbladversie zijn achtereenvolgens toegevoegd:

- de door de Tweede Kamer op 18 december 2018 aangenomen **Aanvullingswet bodem Omgevingswet** (Kamerstukken II 2018/19 34 864, A),
- de door de Tweede Kamer op 7 maart 2019 aangenomen **Invoeringswet Omgevingswet** (Kamerstukken I 2018/19 34 986, A),
- de op 5 oktober 2018 bij de Tweede Kamer ingediende **Aanvullingswet geluid Omgevingswet** (Kamerstukken II 35 054, nrs. 1-3),
- de op 29 juni 2018 bij de Tweede Kamer ingediende **Aanvullingswet natuur Omgevingswet** (Kamerstukken II 2017/18 34 985, nrs. 1-3, bijgewerkt t/m nr. 7 (nota van wijziging d.d. 19 december 2018)), en
- de op 1 februari 2019 bij de Tweede Kamer ingediende **Aanvullingswet grondeigendom Omgevingswet** (Kamerstukken II 2018/19 35 133, nrs. 1-3).

Inhoud

Voorwoord	V
Verantwoording	X
HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN	1
Afdeling 1.1 Begripsbepalingen	1
Afdeling 1.2 Toepassingsgebied en doelen	1
Afdeling 1.3 Zorg voor de fysieke leefomgeving	3
HOOFDSTUK 2 TAKEN EN BEVOEGDHEDEN VAN BESTUURSORGANEN 5	5
Afdeling 2.1 Algemene bepalingen	5
Afdeling 2.2 Omgevingsplan, waterschapsverordening en omgevingsverordening	7
Afdeling 2.3 Omgevingswaarden	8
§ 2.3.1 Algemene bepalingen	8
§ 2.3.2 Omgevingswaarden gemeente	9
§ 2.3.3 Omgevingswaarden provincie	10
§ 2.3.4 Omgevingswaarden Rijk	11
Afdeling 2.4 Toedeling van taken en aanwijzing van locaties	13
§ 2.4.1 Toedeling van specifieke taken aan gemeenten, waterschappen, provincies en Rijk	13
§ 2.4.2 Aanwijzing van locaties	19
Afdeling 2.5 Instructieregels en instructies	21
§ 2.5.1 Doorwerking van beleid door instructieregels	21
§ 2.5.2 Doorwerking van beleid door instructies	31
§ 2.5.3 Indeplaatstreding en vernietiging waterschapsbeslissingen	33
Afdeling 2.6 Bijzondere taken en bevoegdheden	34
§ 2.6.1 Bijzondere beheertaken en –bevoegdheden water, waterstaatswerken en wegen	34
§ 2.6.2 Bijzondere bevoegdheden natuur en landschap	36

HOOFDSTUK 3 OMGEVINGSVISIES EN PROGRAMMA'S	38
Afdeling 3.1 Omgevingsvisies	38
Afdeling 3.2 Programma's	38
§ 3.2.1 Algemene bepalingen	38
§ 3.2.2 Verplichte programma's	39
§ 3.2.3 Onverplichte programma's	43
§ 3.2.4 Programmatische aanpak	43
HOOFDSTUK 4 ALGEMENE REGELS OVER ACTIVITEITEN IN DE FYSIEKE LEEFOMGEVING	47
Afdeling 4.1 Algemene bepalingen voor regels over activiteiten	47
§ 4.1.1 Algemene regels	47
§ 4.1.2 Inhoud	49
§ 4.1.3 Bevoegd gezag	51
Afdeling 4.2 Voorbereidingsbescherming	55
Afdeling 4.3 Bijzondere bepalingen voor regels over activiteiten	57
§ 4.3.1 Decentrale regels	57
§ 4.3.2 Rijksregels	58
HOOFDSTUK 5 DE OMGEVINGSVERGUNNING EN HET PROJECTBESLUIT	67
Afdeling 5.1 De omgevingsvergunning	67
§ 5.1.1 Verbodsbepalingen	67
§ 5.1.2 Reikwijdte aanvraag omgevingsvergunning en aanwijzing bevoegd gezag	72
§ 5.1.3 De beoordeling van de aanvraag	76
§ 5.1.4 Inhoud en werking	82
§ 5.1.5 Actualisering, wijziging, intrekking en revisievergunning	86
Afdeling 5.2 Projectprocedure	90
§ 5.2.1 Algemene bepalingen voor het projectbesluit	90
§ 5.2.2 Voornemen, verkenning en voorkeursbeslissing	93
§ 5.2.3 Projectbesluit	95
§ 5.2.4 Gemeentelijke projecten van publiek belang	97

HOOFDSTUK 6	98
HOOFDSTUK 7	99
HOOFDSTUK 8 AANVULLENDE REGELS POPULATIEBEHEER, SCHADEBESTRIJDING EN JACHT	100
HOOFDSTUK 9 VOORKEURSRECHT	104
Afdeling 9.1 Vestiging en gelding van een voorkeursrecht	104
Afdeling 9.2 Vervreemding na vestiging van een voorkeursrecht	107
§ 9.2.1 Bevoegd gezag	107
§ 9.2.2 Hoofdregeel en uitzonderingen daarop	107
§ 9.2.3 Vervreemding aan een gemeente, een provincie of de Staat	109
§ 9.2.4 Gerechtelijke procedure tot vaststelling van de prijs of tot overdracht van het goed	111
§ 9.2.5 Notariële akte tot levering van de onroerende zaak	112
§ 9.2.6 Nietigheid van rechtshandelingen in strijd met voorkeursrecht	113
HOOFDSTUK 10 GEDOOGPLICHTEN	115
Afdeling 10.1 Algemene bepalingen	115
Afdeling 10.2 Gedoogplichten van rechtswege	115
Afdeling 10.3 Bij beschikking op te leggen gedoogplichten	121
§ 10.3.1 Algemene bepalingen	121
§ 10.3.2 Gedoogplichten	122
§ 10.3.3 De gedoogplichtbeschikking	127
§ 10.3.4 Bijzondere bepalingen	128
Afdeling 10.4 Schadevergoeding [vervallen]	129
HOOFDSTUK 11 ONTEIGENING	130
Afdeling 11.1 Algemene bepalingen	130
Afdeling 11.2 Onteigeningsbeschikking	130
Afdeling 11.3 Schadeloosstelling bij onteigening	134
Afdeling 11.4 Onteigeningsakte	134

Afdeling 11.5 Niet verwezenlijken onteigeningsbelang	136
--	-----

**HOOFDSTUK 12 BIJZONDERE INSTRUMENTEN VOOR DE
INRICHTING VAN GEBIEDEN 139**

Afdeling 12.1 Algemene bepalingen	139
§ 12.1.1 Begripsbepaling en toepassingsbereik	139
§ 12.1.2 Algemene bepalingen voor landinrichting	140
Afdeling 12.2 Inrichtingsbesluit	141
§ 12.2.1 Inrichtingsbesluit	141
§ 12.2.2 Toedeling van eigendom, beheer en onderhoud van voorzieningen van openbaar nut	142
Afdeling 12.3 Uitvoering van landinrichting	144
§ 12.3.1 Algemene bepalingen	144
§ 12.3.2 Verrichten van werkzaamheden	145
Afdeling 12.4 Herverkaveling	146
§ 12.4.1 Algemene bepalingen	146
§ 12.4.2 Het ruilbesluit	146
§ 12.4.3 Het besluit geldelijke regelingen	152
Afdeling 12.5 Overige bepalingen	154
Afdeling 12.6 Kavelruil	154

HOOFDSTUK 13 FINANCIËLE BEPALINGEN 157

Afdeling 13.1 Leges	157
Afdeling 13.2 Vergoeding en verhaal van kosten	158
Afdeling 13.2a (Heffingen)	161
Afdeling 13.3 Financiële bepalingen vanwege omgevingsvergunningen	164
Afdeling 13.4 Vergoeding voor adviezen van de Commissie voor de milieueffectrapportage	166
Afdeling 13.5 Financiële bepalingen landinrichting	166
Afdeling 13.6 Kostenverhaal bij bouwactiviteiten en activiteiten vanwege gebruikswijzigingen	168
§ 13.6.1 Kostenverhaalsplicht en verbod	168
§ 13.6.2 Kostenverhaal langs privaatrechtelijke weg	169
§ 13.6.3 Kostenverhaal langs publiekrechtelijke weg	169

HOOFDSTUK 14	173
HOOFDSTUK 15 SCHADE	174
Afdeling 15.1 Nadeelcompensatie	174
Afdeling 15.2 Schade bij gedoogplichten	179
Afdeling 15.3 Schadeloosstelling bij onteigening	181
§ 15.3.1 Recht op en vaststelling van schadeloosstelling bij onteigening	181
§ 15.3.2 De gerechtelijke procedure tot vaststelling van de schadeloosstelling	187
§ 15.3.3 Overige bepalingen	191
Afdeling 15.4 Schadevergoeding bij voorkeursrechten	192
Afdeling 15.5 Schade door in het wild levende dieren	192
HOOFDSTUK 16 PROCEDURES	194
Afdeling 16.1 Elektronisch verkeer en gebruik van gegevens en methoden	194
§ 16.1.1 Elektronisch verkeer	194
§ 16.1.2 Gebruik van gegevens en methoden	195
Afdeling 16.2 Coördinatie en betrokkenheid andere bestuursorganen	195
§ 16.2.1 Toepassing afd. 3.5 Algemene wet bestuursrecht	195
§ 16.2.2 Aanvullende bepalingen voor coördinatie van de vergunningverlening voor een milieubelastende activiteit en wateractiviteit in gevallen als bedoeld in artikel 16.7, eerste lid, onder b	197
§ 16.2.3 Betrokkenheid van andere bestuursorganen	199
Afdeling 16.3 Totstandkomingsprocedures	204
§ 16.3.1 Toepassing afd. 3.4 Algemene wet bestuursrecht	204
§ 16.3.1a Geluidproductieplafonds	204
§ 16.3.2 Zwemlocaties	205
§ 16.3.2a Natura 2000-gebieden	205
§ 16.3.3 Omgevingsvisie	205
§ 16.3.4 Programma's	205
§ 16.3.5 Omgevingsplan, waterschapsverordening en omgevingsverordening	206

§ 16.3.5a Peilbesluit	207
§ 16.3.6 Voorkeursrechtbeschikking	207
§ 16.3.7 Gedoogplichtbeschikking	208
§ 16.3.8 Onteigeningsbeschikking	209
§ 16.3.9 Landinrichting	210
Afdeling 16.4 Milieueffectrapportage	213
§ 16.4.1 Milieueffectrapportage voor plannen en programma's	213
§ 16.4.2 Milieueffectrapportage voor projecten	217
Afdeling 16.4A. Passende beoordeling Natura 2000	222
Afdeling 16.5 De omgevingsvergunning	223
§ 16.5.1 Algemeen	223
§ 16.5.2 Reguliere voorbereidingsprocedure	226
§ 16.5.3 Toepassing afd. 3.4 Algemene wet bestuursrecht	228
§ 16.5.4 Exploitatievoorschriften [vervallen]	230
Afdeling 16.6 Projectprocedure	230
§ 16.6.1 Voorkeursbeslissing	230
§ 16.6.2 Projectbesluit	230
Afdeling 16.6A Kostenverhaalsbeschikking	231
Afdeling 16.7 Beslistermijn, bekendmaking en mededeling, inwerkingtreding en beroep	232
§ 16.7.1 Beslistermijn	232
§ 16.7.2 Bekendmaking, mededeling en inwerkingtreding	233
§ 16.7.3 Beroep	237
Afdeling 16.8 Beroep voorkeursrecht	241
Afdeling 16.9 Bekrachtigingsprocedure onteigenings-beschikking	242
§ 16.9.1 Verzoek tot bekrachtiging	242
§ 16.9.2 Vooronderzoek	243
§ 16.9.3 Versnelde behandeling	244
§ 16.9.4 Vereenvoudigde behandeling	245
§ 16.9.5 Uitspraak	246
§ 16.9.6 Overige bepalingen bekrachtigingsprocedure	248
Afdeling 16.10 Hoger beroep onteigeningsbeschikking	250
Afdeling 16.11 Gerechtelijke vaststelling van de prijs bij voorkeursrecht	251

Afdeling 16.12 Bijzondere procedures voor landinrichting	252
Afdeling 16.13 Kennisgeving overeenkomst kostenverhaal	258
Afdeling 16.14 Algemene delegatiegrondslagen procedurele en vormvereisten	258
HOOFDSTUK 17 ADVIESORGANEN EN ADVISEURS	261
Afdeling 17.1 Adviesorganen op rijksniveau	261
§ 17.1.1 Algemene bepalingen	261
§ 17.1.2 Adviesorganen	262
Afdeling 17.2 Adviesorganen op gemeentelijk niveau	263
§ 17.2.1 Algemene bepalingen	263
§ 17.2.2 Verplichte gemeentelijke adviesorganen	263
Afdeling 17.3 Adviseurs	264
HOOFDSTUK 18 HANDHAVING EN UITVOERING	265
Afdeling 18.1 Bestuursrechtelijke handhaving	265
§ 18.1.1 Bestuursrechtelijke handhavingstaak en handhavingsbevoegdheid	265
§ 18.1.2 Aanwijzing en bevoegdheid toezichthouders	267
§ 18.1.3 Intrekking begunstigende beschikking	269
§ 18.1.4 Bestuurlijke boete	269
§ 18.1.5 Bestuurlijke maatregelen dieren, planten, eieren, hout en producten daarvan	273
Afdeling 18.2 Strafrechtelijke handhaving	275
Afdeling 18.3 Kwaliteitsbevordering en afstemming uitvoering en handhaving	275
§ 18.3.1 Reikwijdte afdeling 18.3	275
§ 18.3.2 Strategische en programmatische uitvoering en handhaving	276
§ 18.3.3 Kwaliteit uitvoering en handhaving; omgevingsdiensten	277
§ 18.3.4 Informatieverstrekking en afstemming	279
HOOFDSTUK 19 BEVOEGDHEDEN IN BIJZONDERE OMSTANDIGHEDEN	281

Afdeling 19.0 Bijzondere omstandigheden	281
Afdeling 19.1 Ongewoon voorval	281
Afdeling 19.2 Archeologische toevalsvondst van algemeen belang	284
Afdeling 19.2a Toevalsvondst van verontreiniging op of in de bodem	285
Afdeling 19.3 Alarmeringswaarden	287
Afdeling 19.4 Gevaar voor waterstaatswerken	288
Afdeling 19.5 Buitengewone omstandigheden	290
HOOFDSTUK 20 MONITORING EN INFORMATIE	293
Afdeling 20.1 Monitoring en verzameling van gegevens	293
Afdeling 20.2 Gegevensbeheer en toegang tot gegevens	297
Afdeling 20.3 Verslagen en kaarten	300
Afdeling 20.4 Evaluatie	302
Afdeling 20.5 Digitaal stelsel Omgevingswet	303
§ 20.5.1 Algemeen	303
§ 20.5.2 Landelijke voorziening	303
§ 20.5.3 Persoonsgegevens en gegevensbeheer	304
§ 20.5.4 Beschikbaar stellen van informatie voor ontsluiting via de landelijke voorziening	305
§ 20.5.5 Elektronisch indienen	306
§ 20.5.6 Overige bepalingen	306
HOOFDSTUK 21	308
HOOFDSTUK 22 OVERGANGSRECHT	309
Afdeling 22.1 Overgangsfase	309
§ 22.1.1 Van omgevingsplan met tijdelijk deel tot omgevingsplan	309
§ 22.1.2 De toepassing van in een verordening of het tijdelijk deel van het omgevingsplan opgenomen regels	311
§ 22.1.3 Overige bepalingen	312
HOOFDSTUK 23 OVERIGE EN SLOTBEPALINGEN	314
Afdeling 23.1 Implementatie internationaalrechtelijke verplichtingen	314
Afdeling 23.2 Experimenteerbepaling	314

Afdeling 23.3 Publieksparticipatie, betrokkenheid parlement, totstandkomingsvereisten uitvoeringsregelgeving en overige bepalingen	316
Afdeling 23.4 Evaluatie- en slotbepalingen	318
BIJLAGE	320
Bijlage bij artikel 1.1 van deze wet	320
A. Begrippen	320
B. Verordeningen, richtlijnen en besluiten als bedoeld in artikel 288 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en internationale verdragen	338

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Afdeling 1.1 Begripsbepalingen

Artikel 1.1 (begripsbepalingen)

1. De bijlage bij deze wet bevat [begripsbepalingen](#) voor de toepassing van deze wet en de daarop berustende bepalingen.
2. [Begripsbepalingen die zijn opgenomen in een bijlage bij een algemene maatregel van bestuur op grond van deze wet zijn ook van toepassing op een ministeriële regeling op grond van deze wet, tenzij in die regeling anders is bepaald.](#)

Afdeling 1.2 Toepassingsgebied en doelen

Artikel 1.2 (fysieke leefomgeving)

1. Deze wet gaat over:
 - a. de fysieke leefomgeving, en
 - b. activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving.
2. De fysieke leefomgeving omvat in ieder geval:
 - a. bouwwerken,
 - b. infrastructuur,
 - c. watersystemen,
 - d. water,
 - e. bodem,
 - f. lucht,
 - g. landschappen,
 - h. natuur,
 - i. cultureel erfgoed,
 - j. werelderfgoed.
3. Als gevolgen voor de fysieke leefomgeving worden in ieder geval aangemerkt gevolgen die kunnen voortvloeien uit:
 - a. het wijzigen van onderdelen van de fysieke leefomgeving of het gebruik daarvan,

- b. het gebruik van natuurlijke hulpbronnen,
 - c. activiteiten waardoor emissies, hinder of risico's worden veroorzaakt,
 - d. het nalaten van activiteiten,
4. Als gevolgen voor de fysieke leefomgeving worden ook aangemerkt gevolgen voor de mens, voor zover deze wordt of kan worden beïnvloed door of via onderdelen van de fysieke leefomgeving.

Artikel 1.3 (maatschappelijke doelen van de wet)

Deze wet is, met het oog op duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, gericht op het in onderlinge samenhang:

- a. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, **ook vanwege de intrinsieke waarde van de natuur**, en
- b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

Artikel 1.4 (verhouding tot andere wetgeving)

Deze wet is niet van toepassing op onderwerpen met betrekking tot de fysieke leefomgeving of onderdelen daarvan, die bij of krachtens een andere wet uitputtend zijn geregeld, tenzij uit de bepalingen van deze wet anders blijkt.

Artikel 1.5 (toepassing in de exclusieve economische zone en internationaal)

1. Deze wet is van toepassing in de exclusieve economische zone, met uitzondering van artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a en **b, en tweede lid, aanhef en onder a**.
2. Een op grond van deze wet bij algemene maatregel van bestuur of ministeriële regeling gestelde regel is van toepassing in de exclusieve economische zone als dat bij die regel is bepaald.
3. **Een bij of krachtens deze wet gestelde regel over stortingsactiviteiten op zee** is ook van toepassing op in Nederland geregistreerde vaartui-

gen en luchtvaartuigen die zich buiten Nederland en de exclusieve economische zone bevinden.

Afdeling 1.3 Zorg voor de fysieke leefomgeving

Artikel 1.6 (zorgplicht voor een ieder)

Een ieder draagt voldoende zorg voor de fysieke leefomgeving.

Artikel 1.7 (activiteit met nadelige gevolgen)

Een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving, is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen,
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken,
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van hem kan worden gevraagd.

Artikel 1.7a (verbod activiteit met aanzienlijke nadelige gevolgen)

1. Het is verboden een activiteit te verrichten of na te laten als door het verrichten of nalaten daarvan aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving ontstaan of dreigen te ontstaan.
2. Bij algemene maatregel van bestuur wordt de toepassing van het eerste lid uitgewerkt of begrensd. De uitwerking of begrenzing strekt in ieder geval ter uitvoering van de richtlijn milieustrafrecht en heeft betrekking op:
 - a. de omvang van de nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving,
 - b. de gevallen waarin het eerste lid van toepassing is.

Artikel 1.8 (verhouding tot specifieke regels)

1. Aan de verplichtingen, bedoeld in de artikelen 1.6 en 1.7, wordt in ieder geval voldaan, voor zover bij wettelijk voorschrift of besluit

specifieke regels zijn gesteld met het oog op de doelen van de wet, en die regels worden nageleefd.

2. Artikel 1.7a is niet van toepassing voor zover bij wettelijk voorschrift of besluit specifieke regels zijn gesteld met het oog op de doelen van de wet.